

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูป	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
1.3 สมมติฐานการวิจัย	11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	14
1.5 ระเบียบการดำเนินงานวิจัย	15
1.6 ระยะเวลาดำเนินงานวิจัย	15
1.7 สถานที่ทำการวิจัย	16
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
2.1 การสำรวจข้อมูลทางพฤกษศาสตร์	18
2.2 โคโรมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูง (HPLC)	20
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
2.4 ฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระ	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1 สารเคมีและตัวอย่าง	34
3.2 อุปกรณ์และเครื่องมือ	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การสังเคราะห์พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลเพื่อนำไปสกัดและวิเคราะห์หาปริมาณของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากสารสกัดตัวอย่างลำไย	37
3.4 การเตรียมเมล็ดลำไยและเปลือกลำไย	41
3.5 การเตรียมสารละลายตัวอย่าง	43
3.6 การเตรียมสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิก	45
3.7 การแยกและวิเคราะห์ปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากเมล็ดลำไยและเปลือกลำไยด้วยเทคนิค HPLC	45
3.8 การแยกและวิเคราะห์ปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากเมล็ดลำไยและเปลือกลำไยด้วยเทคนิค HPLC-lab on chip ด้วยระบบการไหลแบบต่อเนื่อง	48
3.9 การทดสอบฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระจากสารสกัดลำไย	49
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปราย	51
4.1 ผลการสังเคราะห์พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลเพื่อนำไปใช้วิเคราะห์หาปริมาณของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิก	51
4.2 การศึกษาการเตรียมพืชตัวอย่าง	56
4.3 ผลของการสกัดตัวอย่างเมล็ดลำไยและเปลือกลำไยด้วยตัวทำละลายที่เหมาะสมโดยวิธี Soxhlet extraction	56
4.4 ผลของการสกัดตัวอย่างเมล็ดลำไยและเปลือกลำไยด้วยตัวทำละลายที่เหมาะสมโดยวิธีการสกัดแบบแช่ด้วยตัวทำละลาย	57
4.5 ผลการศึกษาค่าประสิทธิภาพการดูดซับของพอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุล	58
4.6 ผลการแยกและวิเคราะห์ปริมาณของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากสารสกัดลำไยด้วยเทคนิค HPLC	60
4.7 ผลการวิเคราะห์โดยวิธีโครมาโทกราฟีของเหลวสมรรถนะสูง (HPLC) สำหรับวิเคราะห์ปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกในตัวอย่างลำไย	65
4.8 ผลการศึกษาคงความถูกต้องของวิธีวิเคราะห์ (method validation)	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.9 ผลการประยุกต์ใช้พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลเพื่อสกัดและวิเคราะห์ปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากเมล็ดลำไยและเปลือก	68
4.10 ผลการวิเคราะห์ปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกจากเมล็ดลำไยและเปลือกลำไยด้วยเทคนิค HPLC-lab on chip ด้วยระบบการไหลแบบต่อเนื่อง	71
4.11 ผลการทดสอบฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระจากสารสกัดลำไย	74
บทที่ 5 สรุปผล และวิจารณ์ผลการวิจัย	80
บรรณานุกรม	83
ประวัติผู้วิจัย	88
ผลงานวิจัยที่นำเสนอและเผยแพร่	93

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 สารต้านอนุมูลอิสระธรรมชาติบางชนิด	29
3.1 การสังเคราะห์พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลชนิดไม่มีต้นแบบ	37
3.2 การสังเคราะห์พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลที่มีโมเลกุลต้นแบบของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิก	39
3.3 การสังเคราะห์พอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลที่มีโมเลกุลของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิก	40
3.4 การเตรียมสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิก	45
3.5 สัดส่วนของสารผสมลงใน U-shaped microplate	50
4.1 ขั้นตอนของการสกัดโดยวิธี Soxhlet extraction สกัดด้วย 95%เอทานอล	57
4.2 ค่า %yield ของสารที่สกัดได้จากตัวอย่างลำไย	57
4.3 ค่า %yield ของสารที่สกัดได้จากตัวอย่างลำไย	58
4.4 ค่าอัตราการดูดซับของพอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุล	59
4.5 สัดส่วนเฟสเคลื่อนที่น้ำต่ออะซิโตนไตรเอิล	63
4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใต้พีกกับความเข้มข้นของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิก	67
4.7 ค่าการวิเคราะห์หาปริมาณกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิกด้วยเทคนิค HPLC ที่พัฒนาขึ้น	68
4.8 ผล %yield ของสารสกัด	74
4.9 ผล %yield ของสารสกัด	75
4.10 น้ำหนักของสารสกัดที่นำมาวิเคราะห์	76
4.11 ค่า Inhibition concentration (IC ₅₀) ของตัวอย่างสารสกัดจากลำไยที่นำมาวิเคราะห์	77

สารบัญรูป

รูป	หน้า
1.1 ขั้นตอนการสังเคราะห์ Molecularly Imprinted Polymer	4
1.2 การประยุกต์ใช้ Molecularly imprinted carrier ใน Targeted drug delivery	6
1.3 โครงสร้างทางเคมีของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิก	7
3.1 การออกแบบระบบ lab on chip	48
4.1 การเตรียมพอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลที่บรรจุใน glass syringe	53
4.2 การเตรียมผง Non-imprinted polymer	54
4.3 การเตรียมผง Imprinted polymer	54
4.4 การเตรียมตัวอย่างแบบไมโครหลอดผ่าน SPE-MIP และ non-MIP	55
4.5 แสดงการเตรียมพอลิเมอร์ด้วยปฏิกิริยา Thermal-polymerization	56
4.6 ตัวอย่างเมล็ดและเปลือกลำไย	56
4.7 กราฟแสดงความสามารถในการดูดซับกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิกที่สภาวะ สมดุลในการดูดซับของพอลิเมอร์ลอกแบบโมเลกุลแต่ละสูตรเปรียบเทียบกับพอลิ เมอร์ควบคุม (N)	60
4.8 ความยาวคลื่นสูงสุดของกรดแกลลิกที่ความยาวคลื่น 260 นาโนเมตร	61
4.9 ความยาวคลื่นสูงสุดของกรดแอสลาจิกที่ความยาวคลื่น 316 นาโนเมตร	61
4.10 โคโรมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิก (1) และกรดแอสลาจิก (2) เมื่อใช้เฟสเคลื่อนที่เป็นน้ำกับอะซิโตนไทรโอสในระบบ Isocratic elution	62
4.11 โคโรมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิก (1) และกรดแอสลาจิก (2) เมื่อใช้เฟสเคลื่อนที่เป็นน้ำกับอะซิโตนไทรโอสในระบบ Gradient elution	63
4.12 โคโรมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานผสมของกรดแกลลิกและกรดแอสลาจิก เมื่อใช้เฟสเคลื่อนที่เป็นน้ำกับอะซิโตนไทรโอส ที่อัตราการไหล 0.2 มิลลิลิตรต่อนาที (ก), 0.5 มิลลิลิตรต่อนาที (ข), 1.0 มิลลิลิตรต่อนาที (ค) และ 1.2 มิลลิลิตรต่อนาที (ง)	65

สารบัญรูป (ต่อ)

รูป	หน้า
4.13 ลักษณะโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิก (1) และกรดแอลลาจิก (2) ที่ความเข้มข้น 5 มิลลิกรัมต่อลิตร	66
4.14 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ใต้พีกกับความเข้มข้นของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิกในช่วงความเข้มข้น 2-60 มิลลิกรัมต่อลิตร	68
4.15 โครมาโทแกรมของสารละลายตัวอย่างที่ไม่ได้ผ่านขั้นตอนของการสกัด	69
4.16 โครมาโทแกรมของสารละลายตัวอย่างแบบโพลด์ผ่าน non-MIP	69
4.17 โครมาโทแกรมของสารละลายตัวอย่างแบบโพลด์ผ่าน SPE-MIP (ที่มีต้นแบบของกรดแกลลิกและกรดแอลลาจิก)	70
4.18 ขั้นตอนการโพลด์ตัวอย่างลงในคอลัมน์ GA-EGA-MIP	71
4.19 การเตรียม GA-EGA-MIP เข้าไปในระบบ lab on chip ที่มี channel ขนาดเล็กๆ ด้วยวิธีเตรียมแบบ Photo-polymerization และ ลักษณะของพอลิเมอร์ที่เตรียมได้ที่ส่องด้วยกล้อง SEM	72
4.20 ลักษณะโครมาโทแกรมของสารละลายมาตรฐานของกรดแกลลิก (1) และกรดแอลลาจิก (2) ที่ความเข้มข้น 5 มิลลิกรัมต่อลิตร แยกด้วย GA-EGA-MIP column	73